

לתגובות והערות: שגיא 064-888199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 19:29

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:32

ר"ת: 21:02

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 459 19.6.2020 - כז' סיוון תש"פ

וְזוֹ הַשָּׁמַיִם לְהַ' צְדִיקִים וְבוֹאֵן בּוֹ

פְּרִישֶׁת - קָרָח

וְיֵצֵא פָּרַח וְיֵצֵץ צֵיץ וְיִגְמַל שְׁקָדִים (יז,כג)

מסופר כי בימיו של הרב הקדוש רבי אברהם יהושע העשל זיע"א הידוע בכינויו האוהב ישראל מאפטא, היה יהודי שנתפס לעוונות וירד מדחי אל דחי עד שהמיר את דתו רח"ל. הוא עלה לגדולה בין הגויים ונתמנה לשר. פעם אחת, בערב חג הפסח היה נוכח היהודי המומר בישיבה של שרי המדינה שבה תכננו להעליל על היהודים עלילת דם שפלה, כי היהודים כביכול משתמשים בדם של נוצרים על מנת לערבו במצות (עפר לפיהם) נענה אותו שר בפניהם ואמר: 'אתם יודעים עד כמה אני שונא את היהודים שביניהם גדלתי, אבל עלילה כזו שאתם מעלילים איני מוכן לסבול כי זה שקר גמור'.

דבריו של השר היהודי המומר שיצאו מתוך הלב, נכנסו ללב השומעים והעלילה בוטלה. בזכות אותו מעשה ריחמו עליו מן השמים והחלו לעלות בליבו הרהורי תשובה וחרטה על מעשיו. הוא הגיע באישון לילה לביתו של האוהב ישראל מאפטא, ודפק על דלת הבית. הרב שראה את המומר גירשו מביתו... המומר לא התייאש ודפק שוב, אך הרב חשש כי הוא מנסה להעליל עליו עלילה וגרשו שוב, והמומר זועק ומתחנן כי רצונו לשוב בתשובה והוא מתחרט על מעשיו.

וכך היה מגיע בכל לילה והרב לא הסכים לקבלו, עד שפעם אחת הרב גירש אותו ואמר לו 'צא מפה ואל תשוב ואם לא - אכה אותך במטה אשר בידי' ובאמרו זאת הרים עליו את מטהו ואמר 'דע לך שכשם שמטה זה לא יצמיח פרי כך אתה לא תחזור בתשובה'.

כשמוע היהודי המומר את הדברים הקשים הללו נשבר ליבו בקרבו והוא החל להתייפח בבכי, לאחר מכן הוא שכב בפתח בית הרב ובכה כל הלילה. הבוקר הגיע, הרב ניגש לקחת את מטהו ע"מ לצאת לבית הכנסת והנה - פלאי פלאים, המטה הוציא פרחים והצמיח פרות מרהיבים... הרב הכניס אליו את היהודי מיד, קיבלו באהבה והורה לו את דרכי התשובה ויהי לפלא.. (מתוך העלון 'מתוק מדבש' גיליון 168)

רב לכם בני לוי (טז,ז)

רש"י: וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זו? עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו.. הסביר נפלא הכרם חמד' (ילקוט האורים): מובא בתרגום יונתן (פסוק ב'): 'וקמו בחוצפא ואורו הילכתא באנפוי דמשה על עיסק תיכלא'... דהיינו קרח ועדתו קמו בחוצפא והורו הלכה לפני משה רבנו. ומובא בגמרא (עירובין) שהמורה הלכה בפני רבו אזיל לשאול בלא ולד (מת בלא ילדים) רח"ל.

ועל זה הקשה רש"י: 'וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זו' - לחלוק על רבו ולהסתכן בכך שימות בלא ולד? ורש"י עונה: שעינו הטעתו, כי ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו. וכיוון שראה שיהיו לו דורות המשך לא חשש וקם להורות הלכה בפני משה. (מתוך העלון 'מתוק מדבש')

רב לכם בני לוי (טז,ז)

הרבי מקוצק היה אומר שקרח ראה שהוא מצליח בתפקידו כלוי, ותיאר בחזיונותיו כיצד הוא שר את שיריו בעבודת המשכן, ומשיג מדרגות גבוהות, ולכן חשב שאם יהיה כהן גדול, יוכל לעלות במדרגות גבוהות עוד יותר. וזו היתה טעותו, שלא ידע שהסיבה להצלחתו בעבודת הלוויים היא משום שאהרן עמד שם, בכהונתו...

הכלל שצריך ללוות את האדם בחייו הוא שכאשר כל אחד עומד על מקומו הראוי לו, ומתעסק בתפקיד המתאים למידותיו וכישוריו, או- אז יצליחו כולם... ברם, אל ייחס האדם את הצלחותיו השונות - לעצמו. במקרים רבים, השגשוג האישי והמצוינות שלו נובעים לא בשל כישוריו וסגולותיו, אלא בגלל אשתו, למשל... ואם עקב ההצלחות שלו הוא יתגאה על אשתו, ולא יתנהג עימה כפי שהתורה דורשת ממנו, ההצלחה תפוג ותלך לה. אדם שיצא מנקודת הנחה שכזו, ישנה באחת את אורחות חייו, והרבה מן השאלות המתעוררות לו, תיפתרנה כלאחר- יד.

השאלה דלהלן הועלתה על ידי אחד האברכים ב'לב לאחים' המוסר שיעורים למתחזקים מדי ערב, ועושה זאת במסירות רבה, כשהוא דואג לא להחסיר אף שיעור, וגם לא למנות מחליפים וממלאי-מקום, אלא אומר בעצמו את כל השיעורים, ומקדיש לכך תשומת לב מיוחדת. חלק ניכר מהזמן מנוצל על ידו כדי לשמור על קשר הדוק ככל האפשר עם כל המתחזקים, מה שמחייב אותו לבצע שיחות טלפון רבות, ולהיות מרוכז בעבודת הקודש. יום אחד מבשרת לו אשתו שזה-עתה הגיעה הזמנה לבר-מצוה של בן- אחיה. האברך שומע את הדברים, ויודע מראש שהוא לא יוכל להצטרף לנסיעה לבר-מצוה. "אשתדל לברר האם מאן-דהוא יוכל לקחת אותך במכוניתו לעיר בה תיערך השמחה", אמר הבעל לאשתו, והמשיך בהכנה הקדחתנית לקראת השיעורים שהוא מתכוון למסור באותו ערב.

"מה, ואתה לא תיסע עימי"? - שאלה אשתו בפליאה. והבעל השיב שעקב השיעורים הקבועים שלו, אין הוא מתכוון להצטרף לנסיעה. האשה שתקה והשפילה את עיניה, אבל - כך מספר האברך - "שמעתי לפתע שהיא לוחשת לעצמה משהו בסגנון "עוד פעם אצטרך לנסוע לבדי, כמו אלמנה", והדברים הללו פגעו כחץ בליבי. האשה הוסיפה ואמרה 'זכי לא די שבמשך כל השנה אני עושה את כל הפעולות בבית, רוחצת את הילדים ומכינה להם את כל צרכיהם, מנקה את הבית, מבשלת ואופה, ואתה כמעט ולא נמצא בבית; האם גם עכשיו, כשיש שמחה במשפחתך, אתה רוצה שאסע לבדי?!"

השאלה שהפנה האברך להגריי זילברשטיין היתה: אמירת השיעורים ושמירת הקשר עם המתחזקים - עד היכן?

שאלה נוספת בהקשר דומה, הועלתה על ידי יו"ר 'לב לאחים' הרב אליעזר סורוצקין, שסיפר שכאשר נסע פעם עם הרב אורי זוהר לערב התרמה עבור 'לב לאחים' בחו"ל, פצח לפתע הרב זוהר בשיר 'סימן טוב ומזל טוב'. כשהנוכחים התפלאו על מה ולמה, השיב שברגע זה מתקיימת ברית מילה לנכדו בארץ ישראל. הנוכחים היו המומים; 'כיצד יתכן שלמרות הברית לנכדך, הסכמת לנסוע לערב ההתרמה?' - שאלו.

ור' אורי השיב, שבערב שלפני הנסיעה ישבו, הוא ורעייתו, ודנו בעניין, והחליטו שכיוון שחלק גדול מהצלחתו של הכינוס תלויה בהשתתפותו באירוע, לכן אין ברירה, והוא צריך לנסוע, למרות השמחה המשפחתית המתקיימת למחרת...

מה היה הדין, שאל הרב סורוצקין, אם היו מציעים לסבא ר' אורי את הסנדקאות בברית זו? האם היה עליו לנסוע, או שמא לחטוף את מצוות הסנדקאות?

הגרי"י זילברשטיין השיב שבאשר לשאלה השניה, על הסנדקאות, שמענו של 'בן איש חי' היו תלמידים מופלגים, שחלקם נסעו להודו והקימו שם קהילה, והתעשרו עושר רב, ופעם שיגר אחד מהם שיגר מכתב ל 'בן איש חי', וסיפר על רצונו לתרום בנין גדול למען הקהילה, ושאל מה כדאי יותר להקים בכסף, ישיבה או בית חולים? ה'בן איש חי' השיב שהמודד הוא איזו מצווה יש לה דורשים, ואיזו לא. דהיינו, איזו מצווה, אם לא תעשה אותה, יעשה אחרים, ואיזו מצווה - אם אתה לא תתרום את הכסף למענה, אף אחד אחר לא יתרום כספים עבורה. ואת המצווה הזו כדאי לחטוף! כיוון שמן הסתם להקמת בית חולים יימצאו תורמים נוספים, כדאי יותר שתתרום אתה מכסףך להקמת ישיבה, שלמצווה זו אין דורשים, ואם אתה לא תתרום, הישיבה לא תקום!

דבריו אלה של ה'בן איש חי' מיוסדים כנראה על דבריו של ספר חסידים (סימן ק"ה), שם הוא כותב במפורש שכל מצווה שאין לה דורש, ואין מי שיבקש אותה - תדרשנה אתה! מפני שהיא כמות מצווה. לכן, גם בנידוננו, כיוון שלמצוות הסנדקאות בברית המילה של הנכד, יהיו הרבה דורשים, ולכתת את הרגליים כדי לאסוף כסף ללב לאחים, אין דורשים, בוודאי שעדיף לחטוף את המצווה הזו.

באשר לשאלה הראשונה, עד כמה מותר לאברך למסור את עצמו על חשבון הבית, השיב הרב: שהגר"ח פלאגי זצ"ל היה כידוע איש אלוקים קדוש, ולמרות זאת הלך לשמחות עם אשתו. הוא הקפיד תמיד - תמיד ללכת עימה ולהראות לה עד כמה הוא שמח ללכת יחד איתה. רק פעם אחת לא המתין לה, והיה זה כאשר נקרא להגיע לברית מילה, והרבנית עדיין התעכבה בסידוריה, אמר לה הגר"ח שכיוון שאליהו הנביא, והציבור, ממתינים לו, הוא אינו יכול יותר להמתין, והלך לבד. אבל לבד מהמקרה הזה, הקפיד תמיד ללכת איתה, כיוון שידע שהיא זקוקה לכך, והדבר גורם לה שמחה.

באשר ליחסו של האדם אל אשתו, לימדנו התורה 'אוהבה כגופו ומכבדה יתר מגופו'. ולכן, אם היא מרגישה שאינה יכולה ללכת לבדה, ועוד מפעמת בה הרגשה כאילו היא אלמנה, הרי שמצווה על הבעל ללכת איתה, ואם לא יעשה כך, ולא יקיים את רצון הבורא - לא יצליח גם בלימודיו, וביתר פעולותיו הרוחניות. כי זה ברור: כדי להצליח בלימוד ובהפצת התורה, יש לקיים את רצון הבורא, ואם השי"ת ציווה אותנו לכבד את הרעיה, הרי מי שלא יעשה כך, אין כל סיכוי שיצליח בעלייתו הרוחנית.

וזכרני שכל רבותי ראשי הישיבות התנהגו בצורה זו, וכיבדו במאוד את נשותיהם, והעניקו להן את כל צרכיהן. האברך ההוא צריך לנסוע עם אשתו לבר-מצווה של האחין, ובכך שהוא 'מחלל שבת אחת', דהיינו שהוא מבטל את שיעוריו פעם אחת, יזכה לשמור שבתות הרבה, ויזכה להמשיך ולהפיץ תורה בעם ישראל (ברכי נפשי).

אָמַר אֶל אֲלֵעָזָר בֶּן אֶהָרֹן הַכֹּהֵן וַיֵּרָם אֶת הַמִּצְחָתוֹת מִבֵּין הַשְּׂרָפָה (יז,ב)

מאתיים וחמישים מקטירי הקטורת, אשר חלקו על כהונתו של אהרן הכהן, נשרפו באש שיצאה מאת ה'. לאחר מכן נצטוו משה רבינו לומר לאלעזר בן אהרן הכהן שירים את המצחיות מבין השריפה, וירקע מהם ציפוי למזבח, ויהיו לאות לבני ישראל.

ורבותינו שאלו: מדוע אלעזר, מדוע לא עשה זאת אהרן הכהן עצמו? ותירצו: האנשים האלו שילמו בחייהם על מחלוקתם כנגד אהרן. אם אהרן עצמו יקח את המצחיות לרקען, יהיה בכך כעין שמחה לאיד, חלילה, כעין הפגנת ניצחון. וזאת – אין לעשות.

איזו גדלות רוח הורתה לנו התורה: גם אם ניצחת, אל תפגין קורת רוח. אדרבה, תצטער על שכך עלה בגורלם! כאשר רבן גמליאל התעמת עם רבי יהושע, במחלוקת לשם שמים, וחכמי ישראל ראו לנכון להשעות את רבן גמליאל לזמן מה מנשיאותו, הם לא מינו תחתיו את הגדול מביניהם, את רבי יהושע עצמו. כי אז, יהיה בכך משום פגיעה ושמחה לאיד. כעין הפגנת ניצחון. רק משום כך, דילגו על רבי יהושע ומינו את רבי אלעזר בן עזריה, בן השמונה עשרה!

הבה נלמד מכך, את התועלת שבהבלגה. הבה נדע, שעיוות הוא דבר שבדיעבד, וגם אם מנצחים בו יש להצטער על שהווקנו לכך! בשעתו קמה תנועה חרדית והמרתה את פי "מועצת גדולי התורה" של "אגודת ישראל". התנועה, "פועלי אגודת ישראל" זכתה לביקורת נוקבת מצד גדולי הדור ולבסוף נכשלה בבחירות, ירדה מהמפה.

שמע מרן הגרא"מ שך זצ"ל קולות צהלה על מפלתה. מחה בצוהלים ואמר: "היתה זו חובתנו להלחם בתנועה. גדולה היתה סכנתה. אבל יהודים עמדו בראשה, ויהודים נתנו לה קולם, ועתה אבלים הם ועצובים, ואיך נשמח למפלתם!..."

הנה, זה מבט של דעת תורה! ומבט זה גילה לנו בורא עולם בעצמו! בשעתו, קיטרגה הלבנה נגד החמה. אמרה שאי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. מיד השיבה הבורא כגמולה: "לכי ומעטי עצמך". אך לא זו בלבד שפיצה אותה בצבא הכוכבים, אלא עוד הורה להביא קרבן חטאת בראש חודש, יום התמעטות הלבנה, כעין הבעת צער על העונש, כדי להורות לנו, שהעונש הוא דבר שבדיעבד, ויש להצטער עליו... (מעין השבוע).

זכות דברי התורה בעלון יעמוד:

בעיה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.

לזרע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.

לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל

בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה,

יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל,

בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל,

מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה

ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארו בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן

רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה

רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה

ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זורה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למושפחת בן שבת

ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר

בן אסתר ז"ל.